

KORT & GODT OM: UDTALEVANSKELIGHEDER

De fleste småbørn har udtalevanskeligheder i større eller mindre grad. Dette skyldes at det tager tid for barnet at opbygge et lydinventar og lære hvordan de forskellige lyde skal produceres. Mange børn vokser fra udtalevanskelighederne, mens andre børn har brug for konkret træning i lydene.

Hvad er udtalevanskeligheder?

Udtalevanskeligheder varierer fra barn til barn. Nogle børn udskifter lyde, mens andre erstatter, udelader eller bytter rundt på lydene.

Udtalevanskeligheder skyldes at barnet har fået placeret sproglydende på "de forkerte hylder" i sit lydbibliotek. Dette kan der være flere årsager til - det kan fx skyldes hørenedsættelse, brug af sut, genetik, vanedannelse eller barnets alder.

Det er vigtigt at vi foran barnet omtaler udtalevanskelighederne som en "drilletunge", så problemet placeres hos tungen og ikke hos barnet.

Som tommelfingerregel bør man tage kontakt til den lokale PPR-logopæd, hvis barnet efter 3,5-4 års alderen fortsat har udtalevanskeligheder.

Højtælæsningsbøger til udtaletæning

Mit barn har udtalevanskeligheder - hvad skal jeg gøre?

Der er masser du kan gøre som forælder:

- Ret ikke på barnet, men gentag i stedet det korrekte, fx "de! en dador" - "ja, det er en **t**raktor"
- Leg med barnets lydlige opmærksomhed gennem rim, remser og lydlege. Man kan fx gå på lyd-skattejagt, klappe stavelser og dele ordet op så det er nemmere at få alle lyde med, lege "jeg tænker på noget der starter med...", lege dyr der laver forskellige lyde, mv.
- Prøv at læg ekstra tryk på den lyd, som barnet har svært ved, fx under højtælæsning og i dagligdagen

Faserne i den fonologiske læring:

Mange forældre undrer sig ofte over hvorfor deres barn fx kan sige sol men ikke stol (=dol). Når vi arbejder med udtalen arbejder vi ud fra følgende faser:

1. Lyden isoleret + lydlig opmærksomhed
2. Lyden + vokal (dvs. små, lette ord)
3. Lyden + konsonant (sværhedsgraden øges betydeligt)
4. Sætningdannelse (dette er det sværeste og sidste skridt, og der kan ofte gå lang tid før barnet kan overføre lyden/ordene til en sætning og daglig tale)